

tagelsen i Frankrig til december af en ny unionstraktat.

Vil Det Radikale Venstre give tilsagn om, at den unionstraktat, hvis Danmark skal tiltræde den, først skal forelægges for vælgerne ved en folkeafstemning? Nu tror jeg ikke spørgsmålet længere vil kunne misforstås.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Den Nicetraktat, som hr. Keld Albrechtsen åbenbart allerede kender udfaldet af, kender jeg altså ikke. Og jeg vil bare sige, hvis der ikke overlades nye beføjelser til de internationale institutioner, vi er medlem af, så skal der ikke være folkeafstemning.

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har jo haft to vigtige diskussioner i dag. Den ene diskussion handler om den demokratiske fremgangsmåde i regeringskonferencen i forbindelse med den traktat, som nu er undervejs. Efter min opfattelse taler vi her ikke bare om en traktat, men faktisk om noget, som er på vej til at blive en forfatning – en grundlov – for en union.

Vi taler altså om forfatningsstof, og dér synes jeg, udgangspunktet må være, at den eneste måde, hvorpå en forfatning på en bæredygtig måde nogen sinde kan vedtages, er ved, at den vedtages af den befolkning, som den omfatter. Det er et grundlæggende princip i al demokratisk forfatning, at magten kun kan udspringe fra folket selv og ikke kan trækkes ned over hovedet på folket ved, at man f.eks. vedtager det alene i et parlament.

Når det gælder forfatningsanliggender, må det være befolkningen selv, der træffer beslutningen. Og jeg synes simpelt hen, at vi står med et fundamentalt problem for det danske demokrati, hvis man nu vil afbryde den tradition, som vi har haft siden 1986, for, at den slags ting afgøres ved folkeafstemning.

I 1986 havde vi jo den situation, at et flertal i Folketinget sagde nej til en traktat. Jeg var selv et af de medlemmer af Folketinget på det tidspunkt, som stemte imod traktaten i Folketinget. Så sagde et mindretal i Folketinget: Vi ønsker at appellere den sag til vælgerne. Så sagde vi fra flertallets side: Ja, naturligvis. Naturligvis må det være befolkningen selv, der tager stilling til en ny traktat. Så fik vi en folkeafstemning. Den tabte det flertal, som jeg tilhørte på det tidspunkt i Folketinget. Det blev et ja til traktaten.

Nu står vi i den situation, at der er et andet flertal her i Folketinget, som efter al sandsynlighed vil sige ja til en traktat, men det flertal har ikke den fairness, at de siger, at mindretallet, unionsmodstanderne, kan appellere sagen til vælgerne. Næh, den appelret gælder kun for tilhængerne. Den gælder ikke for modstanderne. Sådan er demokratiet fordelt i den her sag.

Samtidig ser vi så det problem, at flere ordførere, bl.a. hr. Jacob Buksti og fru Charlotte Antonsen, har lagt op til, at der skal puttes en eurofolkeafstemning ind foran regeringskonferencen, altså engang i løbet af efteråret. Det er også et dybt udemokratisk element, og hvorfor er det det? Ja, det er det, fordi på regeringskonferencen vil der blive udarbejdet ændringer af de traktatbestemmelser, der gælder for euroen. Det vil sige, at hvis man stemmer om euroen, før regeringskonferencen er afsluttet, så ved man ikke, hvad det er for en euro, man tager stilling til.

Og det er måske lige netop årsagen til, at man pønser på at holde den folkeafstemning, før regeringskonferencen er slut, for hvis der så kommer bestemmelser om harmonisering af arbejdsmarkedspolitikken, f.eks. et endegyldigt farvel til den danske overenskomstmodel, de frie forhandlinger osv., ja, så skulle det jo nødvendigvis stå klart på det tidspunkt, hvor der stemmes om euroen. Så ville det nok blive vanskeligt at få vedtaget euroen.

Derfor må jeg sige, at det demokratiske underskud i den her sag altså vokser dag for dag.

Så er der det grundlæggende problem, synes jeg, at de østeuropæiske lande svigtes. Man bruger som påskud, at det skal være nødvendigt med en ny traktat for at sikre udvidelsen, men det eneste, udvidelsen medfører for de østeuropæiske lande, er nye besværligheder. Det er nye bestemmelser om ny flertalslovgivning, som disse lande så også skal tilpasse sig for at komme ind i EU. Der er intet i traktaten, der hjælper de østeuropæiske lande med at komme ind i EU. Der er mig bekendt ingen af de østeuropæiske lande, der har bedt om, at der skulle laves en ny traktat, før de kommer ind i EU, og der er heller ingen af de østeuropæiske lande, der bliver spurgt om deres holdning til den traktat, som de skal leve under.

Hvad er det for et demokrati, hvor man tilbyder medlemskab, men ikke giver de nye medlemmer lov til at have indflydelse på de spilleregler, der skal gælde for den union, som man så gerne vil have dem til at være medlem-